

Gratieverzoek vanaf 1 juni met standaardformulier

Vanaf 1 juni aanstaande moeten gratieverzoeken worden ingediend met een standaardformulier. Dit formulier is verkrijgbaar via internet (www.minjus.nl: kijk onder publicaties, brochures en factsheets, factsheets gratiewet. Het formulier is een pdf-bestand). Het ministerie van Justitie hoopt door het standaardformulier de 'doelmatige afdoening van gratieverzoeken te bevorderen en de procedure te stroomlijnen'.

Aanleiding is de sterke stijging van het aantal (ongemotiveerde) gratieverzoeken in de afgelopen jaren en de daarmee samenhangende stijging van de doorlooptijden. Het in 1999 opgestarte project 'redesign gratie' heeft geresulteerd in een aantal nieuwe bepalingen in het Wetboek van Strafrecht en de Gratiwet.

Zo is naast het standaardformulier de 'verkorte procedure' ingevoerd. Als zich geen wezenlijke nieuwe omstandigheden hebben voorgedaan bij de veroordeelde en het gratieverzoek is ingediend binnen drie maanden nadat het vonnis of het arrest onherroepelijk is geworden, dan wordt het verzoek niet meer aan een rechter voorgelegd. 'De kans is namelijk uiterst klein dat zich binnen deze termijn nieuwe omstandigheden voordoen die aanleiding zijn om het vonnis te wijzigen,' aldus het ministerie in een toelichting. In de huidige situatie wordt voor ieder gratieverzoek rechterlijk advies ingewonnen. Als zich wél wezenlijke nieuwe omstandigheden hebben voorgedaan, dan wordt het gratieverzoek aan de rechter voorgelegd.

De termijn van drie maanden geldt ook als een veroordeelde na het mislukken van een taakstraf de vervangende hechtenis moet ondergaan. Tot slot: de drempel voor geldboeten waarvoor geen gratieverzoek kan worden ingediend, wordt verhoogd van 227 euro naar 340 euro.

Het bureau Gratie bij de directie Bestuurszaken van het ministerie van Justitie beoordeelt of het verzoek ontvankelijk is en of het juist en volledig is ingevuld. In de oude situatie konden gratieverzoeken op verschillende plaatsen binnenkomen: de griffie van de rechtbank het parket van het openbaar ministerie, het Kabinet der Koningin of het ministerie van Justitie. (LW)

Volmachtformulier vreemdelingenzaken

De Afdeling bestuursrechtspraak heeft voor advocaten in vreemdelingenzaken een zogenoemd volmachtformulier ter beschikking gesteld. Dit formulier kan door een advocaat worden gebruikt om aan te geven dat hij 'bepaaldelijk gevolmachtigd is tot het instellen van hoger beroep', als bedoeld in art. 70 Vreemdelingenwet 2000. Het formulier dient volledig en juist te worden ingevuld en *gelijktijdig* met het hogerberoepschrift te worden ingediend.

Het formulier kan met ingang van 1 juni 2003 ook worden gedownload van de website van de Raad van State (www.RaadvanState.nl).

Berichten uit het notariaat

mr. E.E. Minkjan, bestuurssecretaris KNB

Claimcultuur en bijzondere waarschuwingsplicht van de notaris

De claimcultuur is ook tot de notaris doorgedrongen. In een interview in *Notariaat Magazine* van april vertelt de directeur van Aon Heerkens Thijssen, Tom Wagenaar, dat in twee jaar tijd het aantal claims tegen notarissen is toegenomen met 40%. De premie is op 1 januari met 20% verhoogd. De notarissen zitten nog niet aan het plafond van verzekeraarbaarheid, zoals ziekenhuizen. Ook grote advocatenkantoren hebben moeite met het onderbrengen van grote claims, vertelde Franssen van de Putte (Van Doorne) onlangs in de pers.

De oorzaak van de toename ligt niet aan de grotere concurrentie en het loslaten van de vaste tarieven bij de notarissen, sinds de nieuwe Wet op het notarisambt. Volgens Wagenaar speelt vooral de conjunctuur een rol. Zaken zijn steeds ingewikkelder geworden en als het slecht gaat bij een onderneming, pluizen advocaten contracten en akten tot in detail uit, op zoek naar mogelijkheden de notaris aansprakelijk te stellen. Ook particuliere cliënten zijn steeds mondiger geworden, eventueel geholpen door belangenorganisaties. De stijging van de claims treft het gehele notariaat. Er zijn geen verschillen tussen grote en kleine kantoren of per regio.

Wat kan de notaris eraan doen? Een nauwkeurig bijgehouden dossier en een uitgewerkte nazorgbrief zijn belangrijk. Kantoordiscipline is een goed hulpmiddel. De notaris moet procedures voor de totstandkoming van een akte vastleggen, zodat die als een checklist kunnen dienen. De notaris heeft een informatieplicht en krijgt een duidelijke proactieve rol in de voorlichting aan partijen, zegt Wagenaar.

Inderdaad heeft de notaris de verplichting zo nodig te wijzen op de gevolgen die voor partijen of één hunner kunnen voortvloeien uit hun akte. Die verplichting is in 1999 met zoveel woorden in de Wet op het notarisambt (Wna) opgenomen. De notaris moet dus beroepshalve voorkomen dat misbruik wordt gemaakt van juridische onkunde en feitelijk overwicht. Dat was bijvoorbeeld het geval in het zogenaamde Groninger-huwelijksvoorwaardenarrest uit 1989, dat een van de aanleidingen is geweest de waarschuwingsplicht in de Wna op te nemen. De notaris had in dat geval de vrouw niet uitgelegd dat het wijzigen van haar huwelijksvoorwaarden tot gevolg zou hebben dat haar vermogen zou worden gebruikt voor de schulden van haar man (toevallig ook een notaris). In het verzoekschrift stond dat de bedoeling was haar beter te verzorgen.

In het algemeen moet een notaris voorlichting geven, maar dit is een bijzondere en zwaardere waarschuwingsplicht. Vorig jaar heeft D.T. Boks in haar heldere proefschrift onder de titel *Notariële aansprakelijkheid*, gepleit voor een verschillende aanpak van de algemene informatieplicht van de notaris en zijn bijzondere waarschuwingsplicht. Boks beveelt aan dat notarissen zelfs in de akte vastleggen hoe zij partijen hebben gewaarschuwd. Dit maakt de akte misschien duurder, maar zij vindt het wel een extra dienstverlening. En het verbetert de bewijspositie van de notaris.